

Lineaarialgebra ja matriisilaskenta I

30.11.2016

Helsingin yliopisto
Matematiikan ja tilastotieteen laitos
Johanna Rämö, johanna.ramo@helsinki.fi

Käytännön asioita

- ▶ Linis ykkösen suorituksen on vahingossa kirjattu linis kakkosen suorituksiksi. Virhettä korjataan.
- ▶ Osa harjoituksen 4 tehtävistä on saattanut jäädä kirjaamatta. Tarkista Pikipistä, onko tehtäväsi kirjattu. Jos ei, kirjoita kansilehteen "Pisteitä ei kirjattu" ja palauta uudelleen.

Tutustu vieressä istuvaan ihmiseen

Siirry istumaan toisen ihmisen viereen. Kaikilla pitää olla pari, jonka kanssa työskennellä.

Jos et tunne pariasi, esittele itsesi. Jos olette vanhoja tuttuja, jutustelkaa niitä näitä.

Mitä virheitä löydät ratkaisuista?

Tehtävä: Osoita, että kuvaus $L: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^2$, $L(a) = (a, 2a)$ on lineaarinen.

Ratkaisu 1: Oletetaan, että $a, b \in \mathbb{R}$ ja $r \in \mathbb{R}$. Nyt

$$\begin{aligned}L(a + b) &= (a + b, 2(a + b)) \\ &= (a + b, 2a + 2b) \\ &= (a, 2a) + (b, 2b) \\ &= L(a) + L(b)\end{aligned}$$

ja

$$L(ra) = (ra, 2(ra)) = (ra, r(2a)) = r(a, 2a) = rL(a).$$

Siten L on lineaarikuvaus.

Ratkaisu 2: On osoitettava, että

(a) $L(a + b) = L(a) + L(b)$ kaikilla $a, b \in \mathbb{R}$ ja

(b) $L(ra) = rL(a)$ kaikilla $r \in \mathbb{R}$ ja $a \in \mathbb{R}$.

Koska $L(a + b) = \dots = L(a) + L(b)$ ja $L(ra) = \dots = rL(a)$, kuvaus L on lineaarinen.

Ratkaisu 3: On osoitettava, että

(a) $L(a + b) = L(a) + L(b)$ kaikilla $a, b \in \mathbb{R}$ ja

(b) $L(ra) = rL(a)$ kaikilla $r \in \mathbb{R}$ ja $a \in \mathbb{R}$.

Oletetaan, että $s, t \in \mathbb{R}$ ja $c \in \mathbb{R}$. Koska $L(s + t) = \dots = L(s) + L(t)$ ja $L(cs) = \dots = cL(s)$, kuvaus L on lineaarinen.

Ydin ja kuva

Tuttuja käsitteitä JYMistä, puettu vain eri muotoon.

Kuva

Lineaarikuvaus $L: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ ensin kiertää tason vektoreita 90° astetta myötäpäivään ja sitten projisoi ne suoralle $\text{span}((-1, -1))$.

- (a) Keksi kolme vektoria, jotka ovat lineaarikuvauksen kuvassa $\text{Im } L$.
- (b) Miltä kuva $\text{Im } L$ näyttää?

Lineaarikuvaus $L: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ ensin kiertää tason vektoreita 90° astetta myötäpäivään ja sitten projisoi ne suoralle $\text{span}((-1, -1))$.

- (a) Etsi kolme vektoria, jotka ovat lineaarikuvauksen ytimessä $\text{Ker } L$.
- (b) Miltä ydin $\text{Ker } L$ näyttää?